

Lunds kommun
stadsbyggnadskontoret@lund.se

Samrådsyttrande för Lunds kommun översiktsplan

Er beteckning: BN 2022/0042

Beskrivning av ärendet

Lunds kommun har skickat ny översiktsplan för Lunds kommun, till Länsstyrelsen för samråd. Planförslaget innefattar hela kommunens geografiska yta och ska ersätta samtliga nu gällande ändringar.

Länsstyrelsen och kommunen har haft planmöten inför framtagandet av samrådsförslaget och Länsstyrelsen välkomnar fortsatt dialog.

I detta yttrande förkortas planförslaget ÖP Lund.

Lunds gällande kommunövergripande översiktsplan antogs 2018. Det nu aktuella samrådsförslaget bygger i stora drag vidare på inriktningen i den men med några justeringar. Samrådsförslaget har ett större fokus på att hela kommunen ska leva och utvecklas. I ÖP Lund anges också att den nya planen bl.a. har utvecklats landsbygdsperspektivet, en tydligare näringslivsstrategi och i högre grad säkrar vatten och grönbå struktur.

Länsstyrelsens uppgifter under samrådet

Under samrådet ska länsstyrelsen enligt 3 kap.10 § PBL särskilt

- ta till vara och samordna statens intressen,
- tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
- verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,

- verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
- verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Länsstyrelsens inledande synpunkter

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen arbetar kontinuerligt med sin översiktsplan för att hålla den aktuell. Vidare ser Länsstyrelsen positivt på att kommunen utvecklat vägledningen för landsbygden samt de grönbå strukturerna. ÖP Lund är genomarbetad och innehåller ur många aspekter goda avvägningar. Planen är omfattande och det finns svårigheter att läsa ut vilka allmänna och statliga frågor som sammanvägts för varje geografisk plats. Vilket gör att Länsstyrelsen inte i alla delar kan ge tydliga och tidiga besked. Länsstyrelsen menar därför att det är av stor vikt att tydliggöra hur planen ska läsas och hur olika avsnitt hänger ihop med varandra, för att översiktsplanens vägledning ska bli enklare att följa och tolka i efterföljande planering och prövningar.

Länsstyrelsen tar generellt inte ställning till områden som är utpekade efter planperioden eller till utredningsområden. Med anledning av att avvägningar gentemot allmänna och statliga intressen generellt inte görs för sådana områden. I ÖP Lund gäller det utbyggnadsområden efter 2050 samt reservat för transportinfrastruktur. Länsstyrelsen konstaterar att det även framgår av MKB:n att dessa områden inte är fullt studerade utifrån nytta eller avvägda mot andra intressen.

Länsstyrelsen tar inte heller ställning till de två utredningsområdena i bebyggd miljö inom staden Lund. Länsstyrelsen vill dock påminna om de synpunkter som lämnades i samrådsyttrande till Fördjupning av översiktsplanen för Källby i sydvästra Lund (PÄ 19/2014, lst 401-26578-2019).

Länsstyrelsens synpunkter

Riksintressen

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen på en övergripande nivå gjort en god ansats i att redovisa hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses. Länsstyrelsen menar ändå att handlingarna behöver utvecklas och förtydligas avseende konsekvenserna av ÖP Lund:s genomförande och hur riksintressena ska kunna tillgodoses. Planering i eller i anslutning till ett riksintresse måste ske med utgångspunkt i de värden som riksintresset representerar. Riksintressena och deras värdebeskrivning anger förutsättningarna för vad som är möjligt att göra på platsen. Översiktsplanen ska ge översiktlig vägledning för efterkommande beslut och tillståndsprövning och ange hur riksintressena ska tillgodoses, dvs hur den mark- och vattenanvändning som föreslås kan genomföras utan påtaglig skada på riksintresset värden som kan finnas på en specifik, geografisk plats.

Länsstyrelsen menar vidare att ÖP Lund med fördel kan innehålla en kort introduktion om vad riksintressen är. I nuläget framgår detta endast under vissa av riksintresseanspråken. Länsstyrelsen menar också att det vore lämpligt att redovisa när de olika riksintresseanspråken beslutats och var de finns att ta del av som helhet.

Gällande uppmärksamhetsområden för energiproduktion konstaterar Länsstyrelsen att kommunens bedömning av påverkan enbart bedöms för vissa riksintressen. Bedömning saknas t.ex. i förhållande till riksintresse för naturvård och riksintresse för friluftsliv. Länsstyrelsen konstaterar vidare att reservat för transportinfrastruktur i flera fall berörs av riksintressen. Även om Länsstyrelsen inte gjort någon granskning av reservaten vill vi ändå flagga för att vi ser att det kan finnas risk för skada, exempelvis när det gäller riksintressen för kulturmiljövården.

Riksintresse för naturvården (3 kap. 6 § MB)

Länsstyrelsen menar att kommunen behöver utveckla sina bedömningar och sin redovisning för hur riksintressen för naturvården ska tillgodoses. För flera riksintressen gör kommunen bedömningen att utbyggnadsområden ligger i anslutning till bebyggelse och inte berör några utpekade värdekärnor, och att planen därmed inte medför betydande påverkan på riksintressena.

Det gäller t.ex. föreslagen utbyggnad i Dalby, Genarp och Torna Hällestad. Länsstyrelsen menar att kommunen på ett tydligare vis behöver ta stöd i respektive värdebeskrivning samt förutsättningar för bevarande för bedömningen av hur riksintressena tillgodoses. Länsstyrelsen vill också påminna om att begreppet värdekärnor inte används i riksintressenas värdebeskrivningar.

Ändrade anspråk

Naturvårdsverket har i mars i år beslutat om uppdaterade värdebeskrivningar för ett antal riksintresseanspråk. Dessa behöver uppdateras i ÖP Lund och kommunen behöver se över om de ställningstaganden som gjorts för respektive anspråk fortfarande är aktuella. Det gäller:

- NRO 12 086 *Hardeberga – södra Sandby – Dalby – Krankensjöområdet*, nytt beslut 2024-03-14.
- NRO 12 055 *Bråån*, nytt beslut 2024-03-14.

NRO 12 086 *Hardeberga – södra Sandby – Dalby – Krankensjöområdet*

Kommunen gör bedömningen att det finns risk för negativ påverkan på riksintresset vid föreslagen utbyggnad i Södra Sandby vid Fågelsångsdalen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning. Länsstyrelsen påminner om att en förutsättning för bevarande av riksintresset är fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk och naturvårdsinriktad betesdrift, samt att värdena kan påverkas negativt av bebyggelse. Fågelsångsdalen utgör både Natura 2000-område och naturreservat, vilket ytterligare betonar riksintressets värden i det här området. Länsstyrelsen ser utifrån nuvarande förslag och övergripande bedömning av påverkan på riksintresset risk för påtaglig skada. Se även vidare under rubrik *Riksintresse Natura 2000*.

Länsstyrelsen instämmer i att påverkan på riksintresset måste beaktas vid utbyggnad av rekreationsområde och idrottsytor vid Brunnhög. Se även vidare under rubrik *Riksintresse Natura 2000*.

Riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § MB)

FM14 Höjeå från Genarp till Lomma

Ett mindre utbyggnadsområde för verksamheter i Genarp berör riksintresset. Kommunen gör bedömningen att det kan medföra negativ påverkan på riksintresset. Även föreslagen bebyggelse i anslutning till riksintresset bedöms kunna innebära ytterligare

påverkan på riksintresset. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning men menar att kommunen i sin bedömning behöver utgå från vilka värden som föreslagen utbyggnad kan komma att påverka. I nuläget relaterar kommunens bedömning i huvudsak till riksintressets utbredning kring Höje å är så pass begränsat att utbyggnaden riskerar att medföra negativ påverkan på riksintresset.

Länsstyrelsen anser även att kommunen behöver utveckla sin bedömning av att utbyggnad i södra Lund (Hunnerup och Källbybadet) inte bedöms påverka riksintresset negativt.

Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6 § MB)

Nya eller ändrade anspråk

Länsstyrelsen har en pågående riksintresseöversyn av samtliga riksintressen för kulturmiljövård i länet och kommundialoger har förts med Lunds kommun.

Sedan samrådshandlingen för ÖP Lund upprättats har Riksantikvarieämbetet fattat beslut om nya anspråk. I samtliga fall har förändringar gjorts i så väl motiv- och uttryckstext som i gränsdragning. Dessa behöver uppdateras i ÖP Lund inför granskningen och kommunen behöver se över om de ställningstaganden som gjorts fortfarande är aktuella:

- *Kungsmarken - Fågelsångsdalen* [M81], beslutsdatum RAÄ: 2024-03-27.
- *Björntorp-Gödelöv* M82, området har delats upp i två separata anspråk *Björntorp-Gödelöv* M82 och *Knivåsen* M84, beslutsdatum RAÄ: 2024-04-10.
- *Häckeberga* [M95], beslutsdatum RAÄ: 2023-10-23

Ett förslag till ändrat anspråk för *Dalby - Hardeberga* [M83] har tagits och skickats till Riksantikvarieämbetet (med kopia Lunds kommun). Länsstyrelsen avvaktar beslut från Riksantikvarieämbetet.

För *Lackalånga* [M45] och *Svenstorp -Hviderup -Flyinge -Västra Hoby* [M80] har ett konsultunderlag tagits fram som håller på att förankras internt på Länsstyrelsen. En kommundialog är planerad till årsskiftet 2024/25.

Översiktsplanens påverkan på riksintressena

Markanvändningskartan är komplex, och i vissa fall visuellt svårläst, med en mängd detaljerade ytor. I vissa fall saknas uppgifter kring vilken exploateringsgrad/bebyggelse typ som kommunen avser som

lämplig inom de olika områdena. Länsstyrelsen har därför inte kunnat ta ställning till varje enskilt områdes lämplighet i förhållande till riksintresse för kulturmiljö utan lämnar övergripande synpunkter på den föreslagna mark- och vattenanvändningen. Nedan listas Länsstyrelsen syn på påverkan av de olika riksintresseområdena.

Lund M87

Länsstyrelsen instämmer med miljöbedömningens slutsats att det finns en risk att riksintresset påverkas negativt med en inriktning mot fortsatt förtätning. Länsstyrelsen instämmer också i att med en medveten och omsorgsfull planering kan ny bebyggelse tillföras utan att skada värdena, samtidigt ger inte översiktsplanen tillräckligt med stöd för *hur* detta kan ske. Risk för att påtaglig skada kvarstår och frågan flyttas till efterföljande planering om inte kommunen inför granskningen tar fram mer detaljerade riktlinjer för hur riksintresset ska säkerställs.

Länsstyrelsen vill lyfta fram att för att bevara äldre karaktärsbyggnaders (särskilt Domkyrkan) visuella påverkan är det viktigt att även förhålla sig till dessa även vid förtätning *utanför* stadskärnan.

Kommunen föreslår ändrad användning runt omkring Klosterkyrkan. Länsstyrelsen vill framföra att detta är en värdefull plats för det medeltida Lund och en viktig del av riksintresset. Då påtaglig skada på ett riksintresse kan ske även utanför den geografiska avgränsningen är det viktigt att riksintresset beaktas i planeringen även utanför avgränsningen.

Sankt Lars sjukhus M190

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att riksintressefrågan behöver säkerställas i pågående detaljplaneprocess. I ÖP Lund pekas bara den östra delen av Asylen ut som Blandad bebyggelse/Grön och kulturhistorisk bebyggelsemiljö. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att det finns kulturhistoriska värden även i den västra delen som behöver beaktas vid planläggning.

Kommunen lyfter i områdesriktlinjerna för Klostergården/St Lars att en supercykelväg ska byggas ut mot Malmö genom Sankt Lars. Det är oklart i kartan vilka delar som behöver tillkomma/breddas för en sådan lösning. Ingrepp i den fysiska miljön behöver ta hänsyn till riksintresset kulturhistoriska strukturer. Det samma gäller ombyggnation av korsningen mellan Sankt Lars väg och väg 108.

Kungsmarken - Fågelsångsdalen M81

Blandad bebyggelse inom Hardeberga stationssamhälle behöver anpassas till riksintressets omgivande odlingslandskap, det är önskvärt att detta framgår i riktlinjerna för stationsbyn. Länsstyrelsen ser att det finns möjlighet att komplettera bebyggelsen men vill lyfta fram att ovarsam förtätning kan innebära skada på riksintresset.

Björntorp-Gödelöv M82

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att kommunen vill lyfta fram kulturmiljöns värden, men menar samtidigt att det är oklart av planhandlingen vilka fysiska förändringar som går/inte går att göra inom markanvändningen *Värdefull kulturmiljö*. Länsstyrelsen kan därför inte ta ställning till om riksintresset säkerställs eller ej. Gödelösvägen är en mycket viktig och central plats inom riksintresset. Markanvändningen bör kompletteras med platsspecifika riktlinjer för att kunna anpassas till det *enskilda* riksintresset.

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens avsikt att förstärka/återskapa äldre alléer kring Björnstorps gods, det är ett sätt att stärka de riksintressanta värdena.

Lackalänga M45

Länsstyrelsen ser att det finns risk för påtaglig skada vid storskalig energiproduktion inom riksintresseområdet. Odlingslandskapet utgör en central del av motivet för anspråket. Påtaglig skada kan också ske vid etableringar utanför den geografiska avgränsningen om de riksintressanta värdena påverkas. Länsstyrelsen delar inte kommunens mening att detta är en fråga som *"bedöms kunna hanteras inom eventuella lokaliseringsprövningar för att undvika negativ påverkan"*. Länsstyrelsen vill även betona att olika typer av energiproduktion kan få avsevärt skilda konsekvenser på riksintresset. Att mark som har prövats lämplig för vindkraftsetablering tidigare betyder inte att samma yta är lämplig för en storskalig solcellspark. Även konsekvenserna av solcellsetableringar behöver belysas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Dalby - Hardeberga M83

Länsstyrelsen ser att det finns risk för påtaglig skada vid storskalig energiproduktion inom riksintresseområdet. Odlingslandskapet utgör en central del av motivet för anspråket och sol respektive

vindkraft kan ge mycket olika konsekvenser för landskapet. Se vidare resonemang om energiproduktion under *Lackalånga M45* ovan.

Kommunen nämner att det finns befintliga vindkraftverk inom området som kan behöva bytas ut. Länsstyrelsen vill passa på att lyfta att det finns ett befintligt vindkraftverk som ligger vid Arendala tingsplats. Arendala var under medeltiden platsen för Skånetinget, och tingsplatsen var placerad i höjdläge öster om gården, i anslutning till den tidigare kyrkvägen mot Hardeberga. Om vindkraftverket ska ersättas finns det andra lokaliseringar inom det område som kommunen pekat ut som skulle vara lämpligare ur kulturmiljösynpunkt.

För markanvändningen *Natur- och kulturmiljö* anger riktlinjerna att ny bostadsbebyggelse inte är lämplig men är i övrigt otydliga kring vad som kan/inte kan göras inom användningen. Länsstyrelsen kan därför inte ta ställning till om riksintresset säkerställs eller ej. Vyerna till och från Dalby kyrka och odlingsmarken kring kunggården är en mycket viktig och central för riksintresseanspråket. Markanvändningen bör kompletteras med platsspecifika riktlinjer för att kunna anpassas till ~~det enskilda~~ riksintresset.

Svenstorp -Hviderup -Flyinge -Västra Hoby M80

Länsstyrelsen ser att det finns risk för påtaglig skada vid storskalig energiproduktion inom riksintresseområdet. Odlingslandskapet utgör en central del av motivet för anspråket och sol respektive vindkraft kan ge mycket olika konsekvenser för landskapet. Se vidare resonemang om energiproduktion under *Lackalånga M45*.

Riksintresse för värdefulla ämnen och material (3 kap. 7 § MB)

Riksintresse för värdefulla ämnen och material sammanfaller med riksintressen för naturvården, riksintresse för friluftslivet samt riksintresse för kulturmiljövård. Detta innebär att riksintressevärden kan stå i konflikt med varandra vid en prövning. Riksintressena sammanfaller i delar också med naturreservat.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen för delar av anspråken anger markanvändningen Materialutvinning. Samtidigt konstaterar Länsstyrelsen att vägledningen för den avsedda användningen anger att utveckling ska ske inom befintligt område för materialutvinning.

M:4 Hardeberga/Rögle

Av ÖP Lund framgår att kommunen under lång tid tagit ställning för att Skrylletäkten ska avvecklas till förmån för friluftslivets intressen. Länsstyrelsen konstaterar att miljöprövning för täkten pågår. Mark- och miljödomstolen avslag fortsatt och utökad drift, men detta har överklagats till MÖD och beslut förväntas i närtid.

M:3 Önnemo (Önneslöv)

I ÖP Lund föreslås ny Blandad bebyggelse i form av sammanhållen bostadsbebyggelse i östra Dalby inom en kilometer från riksintressets avgränsning och täktens verksamhetsområde. Vilket skulle innebära mer bebyggelse närmare täkten än i dagsläget. Det kan få betydelse vid en kommande prövning av täktverksamheten. Kommunen anger att lämplig användning och nödvändiga anpassningar och åtgärder för att inte påtagligt försvåra utvinningen behöver studeras i detaljplan. Länsstyrelsen bekräftar detta, och konstaterar att risk för påtaglig skada på riksintresset inte kan uteslutas. Länsstyrelsen menar också att kommunen i ÖP Lund behöver utveckla vad som avses med lämplig användning, då kommunen i samrådsförslaget redan tagit ställning för sammanhållen bostadsbebyggelse.

Riksintresse anläggningar för energiproduktion och energidistribution (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att Energimyndigheten fått i uppdrag av regeringen att se över riksintresseanspråk för fossilfri energiproduktion. Uppdraget ska redovisas den 25 oktober 2025. Läs mer via länken nedan [Energimyndigheten ska se över sina riksintressen och kartlägga områden för energiproduktion och energidistribution - Regeringen.se](#)

Riksintresse anläggningar för kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

ÖP Lund berör områden för kommunikationsanläggningar som är utpekade som riksintressen, nämligen *Malmö flygplats*, *väg E22* samt *Västkustbanan* och *Södra stambanan*. Områden som är av riksintresse för kommunikationsanläggningar ska enligt miljöbalken skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Det gäller åtgärder som kan påverka såväl själva anläggningen som åtgärder inom transportverksamhetens influensområde som kan innebära restriktioner för nyttjandet av anläggningen. För att ny bebyggelse

inte ska försämra förutsättningarna för person- eller godstrafiken eller göra anspråk på själva anläggningen behöver ny bebyggelse lokaliseras och utformas med hänsyn till bland annat drift- och underhållsåtgärder, buller, vibrationer och risk i förhållande till hantering och transport av farligt gods.

Länsstyrelsen konstaterar att ändrad användning föreslås i anslutning till riksintressen för kommunikationer, men kan inte se att ÖP Lund ger tillräcklig vägledning för hur riksintressena ska tillgodoses vid utbyggnad i eller i nära anslutning till riksintresseområdena. ÖP Lund behöver därför till granskningen förtydliga hur riksintressena ska kunna tillgodoses med, särskilt där ändrar användning föreslås. Länsstyrelsen konstaterar t.ex. för riksintresse Södra stambanan att resonemang förs om risker relaterat till transport av farligt gods, men saknar t.ex. resonemang om övriga aspekter som behöver hanteras i förhållandet till riksintresset. Det framgår inte heller i riktlinjerna för mark- och vattenanvändningen eller områdesriktlinjerna att riksintressena behöver beaktas.

Ändrade anspråk

Länsstyrelsen vill upplysa om att Trafikverket den 23 november 2023 fattade beslut om reviderade och uppdaterade riksintresseanspråk. Det innebär att det framtida riksintresset för Ny stambana Hässleholm-Lund är borttaget och att Södra stambanan har en utpekad framtida utveckling ”Identifierat behov av två nya spår Hässleholm-Lund enligt redovisning av regeringsuppdrag Kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet i Skåne TRV/2022/145392”. Översiktsplanen behöver ändras så att den överensstämmer med Trafikverkets nu gällande riksintresseanspråk.

Väg E22

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att utvecklingen på Brunnshög och i närområdet kan ha en negativ påverkan på väg E22 på längre sikt. Kommunen föreslår en ny trafikplats vid Brunnshög på väg E22, och menar att med ett genomförande av den bedöms inte negativ påverkan på riksintresset uppstå. Länsstyrelsen menar att eftersom det saknas beslut om statlig medverkan och finansiering kan trafikplatsen inte användas som en planeringsförutsättning för ny bebyggelse.

Malmö flygplats

I ÖP Lund anges att Försvarmakten ska remitteras för höga objekt vilket är korrekt, men det gäller inte ur perspektivet riksintresse för kommunikation.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att Trafikverket arbetar med en riksintresseprecisering för Malmö flygplats. Förslaget är på remiss till 28 juni 2024, och har även skickats för kännedom till kommunen av Trafikverket.

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (3 kap. 9 § MB)

Totalförsvarets anläggningar – den militära delen

Länsstyrelsen konstaterar att ÖP Lund inte redovisar senast beslutade riksintresseanspråk. Senaste beslut om riksintressen för totalförsvarets militära del togs den 26 januari 2023 (FM2022-23088:1). Inför granskningen behöver handlingarna uppdateras så att det som framgår av det senaste beslutet tydligt framgår i ÖP Lund både vad gäller anspråk och remittering.

Länsstyrelsen konstaterar att det är flera aspekter i planen kopplat till kommunens utveckling som riskerar hamna i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del. I Revinge föreslår kommunen nya bostäder både genom förtätning och genom att ny mark tas i anspråk. I Torna Hällestad föreslår kommunen nya bostäder genom förtätning. Föreslagna nya bostäder ligger inom påverkansområde för buller eller annan risk vid riksintresset *Revingehed*. Länsstyrelsen noterar också att reservat för transportinfrastruktur och utbyggnadsområde efter 2050 pekas ut inom riksintresseanspråket.

ÖP Lund kan i sin nuvarande utformning innebära risk för påtaglig skada för riksintresse för totalförsvarets militära del. Länsstyrelsen uppmanar kommunen att se över förslaget inför granskningen och låta de delar som riskerar att påtagligt skada riksintresset utgå ur ÖP Lund. För fördjupad information om riksintresse för totalförsvarets militära del hänvisar Länsstyrelsen till Försvarmaktens yttrande till ÖP Lund (FM2024-8090:12, 2024-05-03).

Totalförsvarets anläggningar – den civila delen

Länsstyrelsen menar att det bör förtydligas i översiktsplanen att Lunds kommun i dagsläget inte berörs av något riksintresseanspråk för totalförsvarets civila del.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreslår att samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el ska utgöra områden som är av riksintressen på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar. Förslaget har under våren varit på remiss till Boverket samt samtliga riksintressemyndigheter och länsstyrelser. Förslaget finns att ta del av på MSB:s webbplats. Länsstyrelsen råder kommunen att ta del av förslaget, då kommunen berörs av transmissionsnätet.

Riksintresse Natura 2000 (4 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen instämmer i att påverkan på Natura 2000-området *Kungsmarken* särskilt måste beaktas vid utbyggnad öster om Lund, vid Brunnhög samt vid planering för idrottsytor. Stora ytor nära Natura 2000-området föreslås få ändrad markanvändning, vilket kan påverka området. Länsstyrelsen menar att det inte går att avgöra utifrån befintlig information om det är möjligt att undvika betydande påverkan på miljön i Natura 2000-området vid en full utbyggnad, och om förslaget är förenligt med 7 kap 28 a § miljöbalken. Påverkan behöver utredas vidare i inför granskningen för att kunna ge vägledning för efterföljande planering. En samlad bedömning av påverkan från all utbyggnad behöver göras, utöver bedömning av varje enskild åtgärd eller detaljplan.

För Södra Sandby föreslås nybyggnad av bostäder och centrum norr och söder om *Fågelsångsdalen*, ett område med höga naturvärden och fridlysta arter som utgör ett Natura 2000-område.

Länsstyrelsen ser en risk att utbyggnaden kan påverka naturmiljön och fridlysta arter negativt, och att områdena därmed inte är lämpliga för exploatering. Enligt bevarandeplanen är bebyggelse och annan markexploatering i angränsande områden en av de största riskerna för områdets värden. Förslaget bör ses över, och ytorna närmast ån i söder bör utgå.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer för vatten

ÖP Lund beskriver väl statusklassning och gällande miljö kvalitetsnormer för ytvatten- och grundvattenförekomster som berörs av planförslaget. Länsstyrelsen instämmer i att ÖP Lund föreslår ett flertal vattenrelaterade åtgärder och ställningstaganden som bidrar till att verka i miljö kvalitetsnormernas riktning och möjligheten att nå normerna. Samtidigt som fortsatt utbyggnad

innebär en risk för negativ påverkan. Länsstyrelsen instämmer i bedömningen i MKB:n att behov av ytor för dagvattenhantering i bebyggd miljö bör tydliggöras i planförslaget inför granskningen.

Hälsa, säkerhet och risk för olyckor

Miljöfarlig verksamhet och farliga verksamheter

Länsstyrelsen tycker det är positivt att kommunen arbetar med en hänsynstrappa och planerar att samlokalisera verksamheter med avstånd till känslig bebyggelse. Kommunen anger att det inför granskningen kommer finnas information samt uppmärksamhetsområde för respektive verksamhet i kartformat. Länsstyrelsen ser positivt på detta och vill i sammanhanget påminna om att det är viktigt att det av ÖP Lund framgår hur dessa avstånd tagits fram samt vilka verksamheter som avses. Länsstyrelsen menar att det av samrådshandlingen inte är tydligt om uppmärksamhetsavstånd också kommer tas fram utifrån farliga verksamheter enligt lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Länsstyrelsen ser att ett kartmaterial över samtliga farliga verksamheter samt dess uppmärksamhetsavstånd är ett viktigt underlag för vidare planering, exempelvis för att förebygga risken för dominoeffekter.

ESS

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta att beredskapszonen synliggörs i ÖP Lund, både under risker och under geografisk fördjupning för Brunnhög. Länsstyrelsen noterar att det i miljöbedömningen anges att i utvecklingen kring ESS förutsätts att de risker och behov av åtgärder som finns inom beredskapszonen hanteras.

Sevesoverksamheter

Länsstyrelsen har Sevesotillsyn på dom tre täktverksamheterna som hanterar främst explosiva ämnen som gör att dom omfattas av lagstiftningen. Vid förändrad markanvändning i närheten av en Sevesoverksamhet behöver kommunen beakta både verksamhetens potentiella risker för omgivningen och omgivningens potentiella påverkan på säkerheten vid Sevesoverksamheten. Det finns idag inga generella nationella riktvärden som slår fast vilka risker eller skyddsavstånd som kan vara tolerabla i samband med planering av markanvändning. MSB:s vägledning [Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering](#) kan användas i stöd i framtagandet av ett riskhanteringsavstånd.

Länsstyrelsen menar att kommunen inför granskningen behöver bedöma hur föreslagen utbyggnad i Dalby påverkar eller påverkas av Sevesoverksamhet.

Länsstyrelsen vill även uppmärksamma kommunen på att det kan krävas detaljplan för ett nytt byggnadsverk om byggnadsverket placeras i närheten av en Sevesoverksamhet.

Verksamheter och blandad stad

Länsstyrelsen menar att för verksamheter som är tänkta att vara kvar måste givna tillstånd (fullt utnyttjade) vägas in i bedömningen om vad som är en fortsatt lämplig markanvändning och på vilket sätt tillstånden kan vara begränsande för intilliggande bebyggelse och funktioner. Ändrad användning i närheten av verksamheter föreslås t.ex. i Dalby och i Lund. Länsstyrelsen bekräftar miljöbedömningens bedömning att inför granskningen behöver det tydliggöras hur konflikter mellan störande verksamheter och känslig bebyggelse ska undvikas.

Farligt gods

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen i planens tematiska inriktning tydligt redogör för var leder för farligt gods finns i kommunen. Länsstyrelsen ställer sig dock frågande till om de uppmärksamhetsavstånd som kommunen specificerat är tillräckligt robusta med tanke på planens långsiktiga tidsperspektiv fram till 2050. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår några områden där utvecklingen behöver förhålla sig till transport av farligt gods, exempelvis i Nöbbelöv. Dessa områden kan med fördel framgå tydligare av vägledningen i ÖP Lund.

Buller

Länsstyrelsen ser positivt på att ÖP Lund redovisar hur den övergripande situationen för påverkan från trafikbuller ser ut i kommunen och vilka som är det största bullerkällorna. Det framgår också av riktlinjerna för markanvändningen Blandad stadsbebyggelse att buller ska beaktas vid nybyggnation, utformning och placering av nya bostäder. Samt att i anslutning till större gator och järnvägar kan verksamheters byggnader fungera som bullerskydd för intilliggande bostäder. Länsstyrelsen menar att utöver detta bör ÖP Lund också för de områden som anges som ändrad användning också redovisa hur bullersituationen både från trafikbuller och verksamhetsbuller kan påverka föreslagen

användning, samt om det är något område där ändrad användning föreslås som är särskilt utsatt.

Risk för översvämning, ras, skred och erosion

Av planförslaget framgår att kommunen är väl medveten om de utmaningar som finns avseende risk för översvämning både vad gäller dagens situation och i ett förändrat klimat. Planförslaget redovisar goda intentioner i riktlinjerna för mark- och vattenanvändningen. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen i mark- och vattenanvändningskartan redovisar möjliga lägen för fördröjande åtgärder.

Länsstyrelsen menar att kommunen inför granskningen ytterligare bör förtydliga hur risken för översvämning och behov av åtgärder ser ut för de olika områdena utpekade för ändrad markanvändning. Detsamma gäller förtätning. Det framkommer t.ex. av MKB:n att vissa områden indikerar större utmaningar än andra, så som områden i Södra Sandby, Genarp och Revinge. I staden Lund anges att det kommer att vara utmanande att lösa skyfallshanteringen vid förtätningar, bl.a. utifrån utgångspunkten att förtätning inte ska förvärra för närliggande områden.

Länsstyrelsen ser positivt på markanvändningen Värdefulla vatten och naturmiljöer, bl.a. med riktlinjer om att ny bostadsbebyggelse inte är lämplig. Länsstyrelsen menar dock att riskerna för befintlig bebyggelse behöver synliggöras.

Klimatrelaterade risker i bebyggd miljö

Enligt PBL 3 kap 5§, ska kommunen ange sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Kommunen har i ÖP Lund under rubriken *Robusta strukturer i ett förändrat klimat* beskrivit hur klimatförändringar kan påverka förutsättningar för ras, skred eller erosion, vilka risker som finns inom kommunen, pekat ut kända riskområden i kartan samt pekat på vilka brister som översiktligt kartmaterial kan innehålla. Kommunen har även redovisat ställningstagande för hur områden med kända eller potentiella stabilitetsproblem ska hanteras. Länsstyrelsen anser att ställningstagandet är bra men att kommunen bör komplettera det så att även befintlig bebyggelse samt även vegetation, parker och andra grönområden ingår.

En del i arbetet med att redovisa hur klimatrelaterade risker (översvämning, ras, skred och erosion) kan minska eller upphöra kan vara att i översiktsplanen identifiera befintliga detaljplaner inom riskområden och ta ställning till om detaljplaner ska förnyas, ändras eller upphävas- exempelvis genom att föreslå upphävande av detaljplaner med outnyttjade byggrätter på låglänt mark. Ett annat sätt kan vara att markera markanspråk som behövs för framtida åtgärder. Översiktsplanen kan då ge vägledning för att mark som behövs för skyddsåtgärder detaljpaneläggs.

För kännedom vill Länsstyrelsen upplysa om att det sedan hösten 2023 finns en ny vägledning, Geoteknisk säkerhet i kommunal planering, som bland annat ger gott stöd vid hantering av geotekniska frågor på strategisk nivå. [Geoteknisk säkerhet i kommunal planering - SGI](#)

Länsstyrelsen vill också uppmärksamma att Myndigheten för samhällsskydd och krisberedskap under 2024 arbetar med att uppdatera översvämningsskarteringen för Höje å.

Övrigt

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för ESS. Länsstyrelsen vill i det sammanhanget lyfta att det kraftiga regnet den 16 november 2023 visar på risker och svårigheter till avledning av dagvatten då regnvatten trycks in i området från omgivande dikningsföretag. Vid översvämning finns därför risk för påverkan inte bara på den egna verksamheten utan även på spårväg och spårvagnsdepån.

Samordning mellan kommuner

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen i flera avsnitt i ÖP Lund lyfter de mellankommunala sambanden. Länsstyrelsen ser också positivt på att kommunen på ett tydligt sätt gör en samlad redovisning av vilka frågor som bedöms som viktiga att samverka kring med respektive grannkommun. Länsstyrelsen bekräftar också flera av de frågor som tas upp. Länsstyrelsen menar att frågan om materialförsörjning också skulle kunna nämnas under detta avsnitt. I och med den regionala betydelsen av de tänker som finns inom kommunen.

Länsstyrelsens rådgivning

Rådgivning planförslagets läsbarhet och vägledning

ÖP Lund är genomarbetad och innehåller ur många aspekter goda avvägningar. Planen är omfattande, Länsstyrelsen menar därför att det är av stor vikt att tydliggöra hur planen ska läsas och hur olika avsnitt hänger ihop med varandra, för att översiktsplanens vägledning ska bli enklare att följa/tolka i efterföljande planering och prövningar.

För ett specifikt område kan det t.ex. finnas vägledning i form av riktlinjer till mark- och vattenanvändningen, områdesriktlinjer, vägledning från avsnitten Tematiska inriktningar samt Riksintressen och lagskydd vara relevant. Länsstyrelsen ser att ÖP Lund skulle tjäna på att få en bättre röd tråd mellan de olika avsnitten. Ibland innehåller t.ex. de tematiska avsnitten ställningstaganden som skulle förstärka vägledningen för respektive mark- och vattenanvändning och på så vis göra översiktsplanen tydligare. Det skulle också kunna förtydligas vilka delar av områdesriktlinjerna som är särskilt relevanta där ändrad användning föreslås samt vilka som är relevanta vid förtätning eller annan utveckling av de olika geografiska områdena.

Länsstyrelsen noterar även att textdelen för Riktlinjer till mark- och vattenanvändningen inte i alla delar stämmer överens med legenden till mark- och vattenanvändningskartan. Textdelen skulle också kunna förtydligas genom att den symbol/färg som används på kartan också redovisas till respektive textavsnitt. I mark- och vattenanvändningskartan finns även lager om Geografiska inriktningar, som enbart redovisar några få lager i Södra Sandby och Genarp. I kartan redovisas under lager för Tematiska inriktningar enbart några av de rubriker som finns under avsnittet Tematiska inriktningar.

Rådgivning Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Utöver synpunkter som lyfts tidigare i yttrandet menar Länsstyrelsen att kommunen i stora drag hanterar de frågor som behöver hanteras i MKB:n. Länsstyrelsen noterar att nollalternativet baseras på gällande översiktsplaner och påminner då om att översiktsplanen ska läsas tillsammans med Länsstyrelsen granskningsyttrande. Det bör vägas in att Länsstyrelsen har haft

synpunkter i granskningsyttrandena kring bland annat påverkan på riksintressen, vilket kan påverka genomförbarheten.

Rådgivning nationella mål, planer och program

Länsstyrelsen ser att ÖP Lund lyfter flertalet för kommunen relevanta nationella mål. Länsstyrelsen saknar däremot en redovisning av hur ÖP Lund tar hänsyn till och samordnas med det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025, *Tillsammans för ett hållbart Skåne*, och Klimat- och energistrategin för Skåne. Båda programmen innehåller åtgärder som är relevanta att beakta i den fysiska planeringen och som även konkretiserar flera av planeringsstrategierna i regionplanen för Skåne. Dessutom fungerar dessa program som regionala underlag för lokala miljöprogram och energiplaner.

Regionplan för Skåne

Lund är i Regionplan för Skåne 2022-2040 utpekad som en regional tillväxtmotor och tillsammans med Malmö även en nationell tillväxtmotor. ÖP Lund lyfter fram Regionplan för Skåne 2022-2040 som en viktig utgångspunkt för det aktuella planarbetet. I ÖP Lund görs bl.a. ställningstaganden om att kommunen ska ta en drivande och aktiv roll i att stärka en hållbar regional utveckling, vilket ligger i linje med regionplanen.

Rådgivning behov av bostäder

Länsstyrelsen påminner om kopplingen mellan Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, BFL, och Plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL (2 kap. 3 § punkt PBL). Enligt 4 § BFL ska kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § första stycket 5 PBL. Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska därmed vara ett underlag för att kunna motivera varför ny mark tas i anspråk i bland annat översiktsplaneringen.

Kommunen anger att planförslaget innebär att kommunen kan växa med totalt 30 000 nya bostäder fram till 2050. Länsstyrelsen utläser att detta innebär ungefär 1200 bostäder per år. Kommunen anger även att inriktningen i översiktsplanen är att färdigställa minst 800 nya bostäder årligen med 400 bostäder i reserv, vilket kommunen menar är i nivå med de analyser som är gjorda i kommunens gällande riktlinjer för bostadsförsörjning.

I kommunens gällande riktlinjer för bostadsförsörjningen har kommunen formulerat ett mål om 800 nya färdigställda bostäder per år (sett över en femårsperiod). Länsstyrelsen kan inte utläsa att kommunen i riktlinjerna har formulerat något mål om 400 bostäder i reserv utöver detta. Vad en reserv om 400 bostäder per år innebär i översiktsplanen samt hur detta och målet om 30 000 nya bostäder fram till 2050 relateras till riktlinjerna för bostadsförsörjning behöver därför förtydligas.

Kommunen hänvisar till de nu gällande riktlinjerna för bostadsförsörjning som antogs 2022, men anger även att kommunen har fått i uppdrag att revidera riktlinjerna. De reviderade riktlinjerna är nu föremål för samråd fram till 2024-06-30. Länsstyrelsen menar att översiktsplanen bör invänta antagandet av de reviderade riktlinjerna, eftersom riktlinjerna ska ligga till grund för översiktsplanen, och inte tvärtom.

Då Länsstyrelsen anser att kommunen inte har redovisat en tydlig koppling mellan översiktsplanen och riktlinjerna för bostadsförsörjning, kan planförslaget innebära en överplanering där behovet av att ta ny mark i anspråk inte tillräckligt har redovisats och motiverats. I den fortsatta planprocessen är det därför viktigt att bostadsbehovet i riktlinjerna påverkar utformningen av översiktsplanen.

Länsstyrelsen påminner om att kommunen inte bör använda en byggbaserad prognos i riktlinjer för bostadsförsörjningen eller som underlag för markanspråk i översiktsplaneringen. Det är prognoser för befolkningsutveckling och hushållsbildning som bör utgöra underlag för planeringen av bostadsbyggandet, enligt Boverkets webbhandbok om riktlinjer för bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen menar även att det vore bra om kommunen redovisar befintlig planberedskap för bostäder (byggrätter i lagakraftvunna detaljplaner) i översiktsplanen. Detta för att det ska vara möjligt att ta ställning till om nya markanspråk kan vara rimliga i förhållande till behovet av nya bostäder.

Rådgivning i anspråktagande av jordbruksmark

Jordbruksmarkens betydelse för livsmedelsproduktion och beredskap, behov av dess bevarande då konkurrensen om marken är stor, kommer få allt större regional, nationell, och även internationell betydelse. Länsstyrelsen ser positivt på ställningstagandet att bevara jordbruksmarken så långt som möjligt, samt att ÖP Lund tar mindre jordbruksmark i anspråk jämfört med

nu gällande översiktsplan. Länsstyrelsen konstaterar ändå att föreslagen utbyggnad i flertalet orter föreslås ske på jordbruksmark, som ex. i Stångby, Södra Sandby, Dalby, Genarp och Lund. Länsstyrelsen menar också att det vore lämpligt att det utöver MKB:n också framgår i planhandlingarna hur mycket jordbruksmark som föreslås tas i anspråk för ny bebyggelse inom planperioden.

Länsstyrelsen påminner om att jordbruksmark enligt 3 kap. 4 § MB är av nationell betydelse, och att brukningsvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk om den behövs för att tillgodose väsentliga intressen och detta behov inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk. Med utgångspunkt i vad Länsstyrelsen framfört ovan i avsnittet *Rådgivning behov av bostäder* menar Länsstyrelsen att ÖP Lund behöver utvecklas för att visa hur föreslagna utbyggnadsområden för bostäder på jordbruksmark svarar upp mot bestämmelserna i miljöbalken. Vidare bör det tydligare framgå hur kommunen avser att bebygga och använda den oexploaterade mark som man anser är motiverad att ta i anspråk så att de kan ske på ett långsiktigt hållbart sätt för att följa nationella och regionala mål.

Länsstyrelsen menar att i och med den relativt långa planperioden som sträcker sig över 25 år skulle det i översiktsplanen kunna vara relevant att ange någon typ av etappindelning eller prioriteringsordning. För att tydligare kunna visa att den jordbruksmark som tas i anspråk utgör ett väsentligt samhällsintresse.

Rådgivning landsbygdsutveckling

Länsstyrelsen ser positivt på inriktningen i ÖP Lund som bl.a. fokuserar på att service, mötesplatser och kollektivtrafik ska stärkas både i större och mindre tätorter. Vidare är det positivt att det finns en strategi för utveckling av byar på landsbygden och utvecklad markanvändning. Positivt är även riktlinjerna att det öppna jordbrukslandskapet ska ges förutsättningar att utvecklas på ett hållbart sätt och begränsningen att bebyggelse som stöttar eller utvecklar jordbruksverksamheten kan få ta jordbruksmark i anspråk. Detta innefattar även bostadsbebyggelse som möjliggör generationsskifte.

Rådgivning infrastruktur

Länsstyrelsen anser att ny infrastruktur (även cykelvägar) eller ny/utökad kollektivtrafik som kommunen menar utgör förutsättning

för ny bebyggelse behöver vara genomförbar inom planperioden, genom kommunal, regional eller statlig finansiering. På markanvändningskartan redovisas reservat för ny infrastruktur såsom nya vägar, kollektivtrafikstråk och Simrishamnsbanan. Länsstyrelsen råder kommunen att ny infrastruktur som inte är genomförbar under planperioden bör redovisas som en övergripande strategi i stället för på markanvändningskartan. Anledningen till Länsstyrelsen rådgivning är att det kan ge felaktiga förutsättningar för och försvåra pågående och utvecklad markanvändning. När det gäller planering av ny statlig infrastruktur krävs att det först görs en åtgärdsvalsstudie i vilket fyrstegsprincipen ska ingå. Åtgärdsvalsstudien utgår från att transportsystemet ska utformas och utvecklas utifrån en helhetssyn och för att säkerställa en god resurshushållning. Länsstyrelsen vill i sammanhanget bekräfta vikten av att infrastruktursatsningar i första hand ska göras för de hållbara färdmedlen gång, cykel och kollektivtrafik och fyrstegsprincipen ska genomsyra allt arbete.

Hållbart resande

Länsstyrelsen finner att samrådshandlingen har en tydlig strategi om att satsa på huvudorten och stationsorterna och menar att kommunens strategi är relevant då detta stärker kollektivtrafiken och minskar bilberoendet. Länsstyrelsen ställer sig samtidigt frågande till hur kommunen har bedömt att resandet kan bli hållbart från och till en del av de byar som föreslås utvecklas. De flesta av byarna har inte goda kollektivtrafiklägen sett till närhet till busshållplats, god turtäthet eller restidskvot bil/kollektivtrafik. Björnstorp ligger till exempel drygt en kilometer från hållplatsen på väg 11 där väg 800 mellan byn och väg 11 saknar separat cykelväg, är smal och har en skyltad hastighet på 70 km/h. Länsstyrelsen har svårt att förstå att vägen pekats ut som en del av det övergripande cykelnätet där riktlinjerna bland annat är trygghet och trafiksäkerhet. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna om Region Skånes trafikförsörjningsprogram som tillsammans med budgeten är det viktigaste dokumentet för regionfullmäktiges styrning av den regionala kollektivtrafiken.

Rådgivning energi och elförsörjning

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen lyfter fram *Ett klimatneutralt Lund* som en prioriterad inriktning för kommunens arbete med en hållbar stads- och landsbygdsutveckling. I detta sammanhang är det också positivt att kommunen redovisar en tydlig

ambition att öka produktionen av förnybar energi med fokus på lokal och fossilfri elproduktion.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att det energipolitiska målet om att elproduktionen ska vara 100 procent förnybar år 2040, har ändrats till 100 procent fossilfri år 2040 genom riksdagens beslut om vårändringsbudgeten för 2023 (prop. 2022/23:99). Vidare har regeringen i mars 2024 lämnat en energipolitisk inriktningsproposition (prop. 2023/24:105) till riksdagen med förslag på ett nytt planeringsmål respektive leveranssäkerhetsmål för elsystemet i Sverige.

Länsstyrelsen konstaterar att redovisade ställningstaganden och strategier för en mer robust energiförsörjning går i linje med den regionala klimat- och energistrategin, vilket är positivt. Det pågår just nu en revidering av den regionala klimat- och energistrategin, och Länsstyrelsen välkomnar en dialog med kommunen om mål och prioriterade åtgärder för klimat- och energiarbetet i Skåne inom den processen.

Uppmärksamhetsområden för energiproduktion

Stora områden i västra delen av kommunen pekas ut som uppmärksamhetsområden för energiproduktion. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen beaktar behovet av förnybar energiproduktion genom att peka ut markområden, och ger följande rådgivning inför granskningen av ÖP Lund.

- Förtydliga vägledningen för dessa områden. Å ena sidan anger kommunen i vägledningen för dessa områden att kommunen ska utreda etableringsmöjligheter och klargöra förutsättningarna för vindkraft och solcellsanläggningar inom området, vilket kan tolkas som att kommunen inte gjort någon djupare lokaleringsprövning eller avvägning mellan olika intressen för respektive område ännu. Å andra sidan gör kommunen vissa bedömningar t.ex. kopplat till riksintresse för kulturmiljö.
- Förtydliga hur områdena har valts ut, avgränsats och vilka avvägningar som gjorts mot andra intressen och värden. Aspekter som närhet till skyddade områden, fridlysta arter, kulturmiljöer, riksintressen med mera bör redovisas. Om detta framgår kan översiktsplanen ge konkret vägledning för efterföljande prövningar.

- Förtydliga kommunens ställningstagande för områdena i de fall en prövning eller ett samråd sker innan kommunens egen utredning för områdena gjorts för att avgöra markens lämplighet.
- Förtydliga den röda tråden i översiktsplanen mellan de ställningstaganden som görs i den tematiska inriktningen *Robust energiförsörjning och teknisk infrastruktur* och riktlinjerna som ges för mark- och vattenanvändningen. I det tematiska avsnittet framgår t.ex. att tak- och industrianläggningar i första hand ska nyttjas för solcellsanläggningar.
- Väster om Lunds tätort överlappar ett uppmärksamhetsområde för energiproduktion med naturreservat och strandskydd. Länsstyrelsen menar att det inte är lämpligt med uppmärksamhetsområde inom område för naturreservat och strandskydd .

Elförsörjning

Elsystemets roll kan med fördel tydliggöras i planen. I ÖP Lund anges att vissa ledningar bör markförläggas. Det bör framgå att ställningstagande om markförläggning inte avser transmissionsledningen som passerar genom kommunen.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att Svenska kraftnät sedan en tid tillbaka planerar för att förstärka nätstrukturen i regionen. I samverkan med E.ON ska särskilt möjligheten att ersätta 130 kV-ledningar med nya 400 kV-ledningar utvärderas. Utredningen är i ett tidigt skede och i dagsläget är det osäkert i vilken grad förstärkningen kommer påverka Lunds kommun.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att Svenska kraftnäts magnetfältspolicy som nämns i ÖP Lund har utgått.

Rådgivning beredskapshänsyn

Samhällets robusthet och totalförsvaret är viktiga frågor att belysa i översiktsplaner i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller samhällsviktig verksamhet, och om det finns särskilda hänsyn som kommunen vill uppmärksamma. Arbetet med att stärka samhällets funktionalitet och samhällsviktig verksamhet lägger grunden för samhällets försörjningsberedskap.

Länsstyrelsen ser att det är positivt att kommunen har en strategi för att minska risken för störningar i samhällsviktig verksamhet men menar att planens konsekvenser för den samhällsviktiga verksamheten i kommunen inte är tillräckligt beskrivna.

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen använder sig av slutsatserna från den kommunala risk- och sårbarhetsanalysen samt kommunens handlingsplan enligt lagen om skydd mot olyckor som en del i planeringsunderlaget. Detta för att säkerställa att man har beaktat nödvändiga risker i och eventuella konsekvenser för samhällsviktiga verksamheter av översiktsplanen.

Den samhällsviktiga verksamheten är också en viktig del i totalförsvarets civila intressen. Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att MSB beräknar att senast i juni 2024 publicera en uppdatering av sin vägledning för totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen.

Till följd av den senaste tidens förändringar i omvärlden har kommunens tillgång till skyddsrum blivit en aktuell fråga och är ett behov som bör belysas i översiktsplanen. Skyddsrummen kan påverkas av ianspråktagande av mark i närheten.

Rådgivning god gestaltad livsmiljö

Lunds kommun lyfter fram att de främst växa genom förtätning och att det många gånger innebär *"påverkan på de kulturhistoriskt värdefulla miljöer som idag anses viktiga att värna om"* (s. 407) samt att det som läggs till eller ersätter ska tillföra något positivt till omgivningen. Länsstyrelsen vill framför att det faktum att nya värden tillförskaffas kan inte användas som försvar för att värdefulla kulturhistoriska miljöer förvanskas eller rivs. Det är symbiosen mellan arkitektur, konst och kulturmiljö som är nyckeln för att uppfylla den nationella politiken för Gestaltad livsmiljö.

Rådgivning kulturmiljö

Under rubriken *Nationella och regionala kulturmiljövärden* nämns att regementsområdet i Revinge är byggnadsminne. Texten bör kompletteras med att det finns ett flertal andra byggnadsminnen. Utöver regementsområdet finns ytterligare 5 anläggningar inom Lunds kommun som skyddas enligt Förordning (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. Därutöver finns det 23 anläggningar inom kommunen har byggnadsminnesförklarats med stöd av Kulturmiljölagen.

Fornlämningar

Länsstyrelsen konstaterar att det i ÖP Lund inte finns några generella skrivningar om fornlämningar eller dess lagskydd. Länsstyrelsen rekommenderar att Lunds kommun genomför samråd med Länsstyrelsen enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen i så god tid som möjligt för att ta reda på om fornlämning berörs av kommande detaljplaner. De kända fornlämningarna är bara en del av det totala antalet fornlämningar och Länsstyrelsen har därför möjlighet i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 11 § kulturmiljölagen att ställa krav på att en arkeologisk utredning ska genomföras i syfte att ta reda på om fornlämning berörs av ett arbetsföretag.

Det finns en stor mängd fornlämningar i Lunds kommun och som kan komma att påverkas av byggplaner, både direkt och indirekt. Vissa av lämningar är angelägna att bevara med höga kunskaps- och upplevelsevärden. Länsstyrelsen har inte kunnat ta ställning till påverkan på fornlämningarna för varje enskilt område utan lyfter fram ett urval där det finns en uppenbar målkonflikt ur fornlämningssynpunkt. Urvalet ska inte ses som absolut, det finns fornlämningar även i andra områden än de nedan listade, exempelvis finns bevarandevärda fornlämningar inom flera av de områden som är uppmärksammade för energiproduktion.

Stadskärnan

Den medeltida stadskärnan sammanfaller med stadslagret från det historiska Lund, registrerad i kulturmiljöregistret som L1988:5459. Här finns lämningar under mark från åtminstone 900-talet och framåt i form av kulturlager, bebyggelseämningar, begravingar etc. Fornlämningen har ett stort vetenskapligt värde och är samtidigt volymmässigt också mycket stor. Detta resulterar i att byggnationer i området kräver tillstånd till ingrepp i fornlämning, med arkeologiska undersökningar som följd i vissa fall. Den arkeologiska processen i stadslagret, ofta med undersökningar i flera steg, tar tid att genomföra och kan vara mycket kostsamma.

Klostergården/Sankt Lars

Lyckebacken. Vid Lyckebacken finns ett gravfält (L1988:4655) med gravar dolda under mark samt en gravhög (L1988:5712) synligt ovan mark med ett bevarandevärde. Gravhögen har ett idag odefinierat fornlämningsområde. Länsstyrelsen beviljar vanligen inte tillstånd så att en gravhög eller dess fornlämningsområde påverkas. Kommande byggnationer måste förhålla sig till gravhögen men också ta hänsyn

till gravfältet i området. Eventuella framtida arkeologiska undersökningar kan bli kostsamma.

Väster

Söder om Trollebergsvägen och väster om Högbovägen. Strax söder om Trollebergsvägen finns en större gravhög kallad Kyrkohögen, registrerad som L1988:5177. Gravhögens fornlämningsområde är odefinierat men bör ses som relativt stort. Länsstyrelsen beviljar vanligen inte tillstånd så att en gravhög eller dess fornlämningsområde påverkas. Detta kan medföra att det utpekade området för utbyggnad väster om Högbovägen inte kan realiseras.

Västra Pilsåker

Verksamhetsområden norr och söder om Fjelievägen. Väster om väg 108 träffar utbyggnadsplanerna ett längre stråk med gravhögar. Två av dessa gravhögar (L1988:4594 och L1988:5817) kan påverkas av utbyggnadsplanerna. Båda högarna är överodlade och/eller på annat sätt skadade men har ändå ett visst bevarandevärde. Eventuella framtida arkeologiska undersökningar kan här bli kostsamma.

Kobjer/Gunnesbo/Nöbbelöv

Blandad bebyggelse och mångfunktionell bebyggelse öster om Kävlingevägen. Strax utanför området som utpekats finns två gravhögar (L1988:7918 och L1988:7919). Länsstyrelsen beviljar vanligen inte tillstånd så att en gravhög eller dess fornlämningsområde påverkas. I tidigare samråd mellan Länsstyrelsen och Lunds kommun har ett preliminärt fornlämningsområde utpekats för de båda gravhögarna och fornlämningsområdet kommer påverka möjligheten till utbyggnad i området.

Rådgivning naturmiljö

Länsstyrelsen ser positivt på att Lunds kommun vägt in långsiktig hänsyn till naturvärden på ett bra sätt i översiktsplanen, med ex. riktlinjer kring biologisk mångfald, ökad mängd stora träd och gröna stråk i landskapet.

I utpekandet av ekologiskt känsliga områden i granskningskedet, kan kommunen med fördel ange inriktningar eller riktlinjer för kommunens prövning av bebyggelse, anläggningar etc. i de områdena.

ÖP Lund kan med fördel också redogöra för Skogsstyrelsens formella skydd.

Naturresevat

Länsstyrelsen vill informera om pågående arbete med naturresevat i Lunds kommun. En mindre utvidgning av Prästaskogen planeras, som kan komma till under den tid som arbete med översiktsplanen pågår. Länsstyrelsen arbetar med resevatsbildning för Skytteskogen, men i tidigt skede. Åtgärder som mindre gränsjustering och uppdatering av föreskrifter för allmänheten kan ske i andra resevat.

Strandskydd

Som konstateras i ÖP Lund föreslås ny bebyggelse som kan komma i konflikt med strandskydd. Kommunen anger att vid efterföljande planering av nya bebyggelseområden som hamnar inom strandskyddat område ska hänsyn tas till att säkra naturvärden och allmänhetens tillgänglighet till strandremsan. Länsstyrelsen vill påminna kommunen om bestämmelserna om strandskyddsområden i 7 kap. miljöbalken och att bebyggelse endast kan tillkomma om det finns särskilda skäl för det. Länsstyrelsen kan av ÖP Lund inte utläsa om kommunen menar att det föreligger några särskilda skäl.

Utbyggnadsområden

Länsstyrelsen noterar att fridlysta arter förekommer inom eller i anslutning till flera platser där utbyggnad eller ombyggnad föreslås, bland annat nära platser för ny trafikplats och vid Höje å samt Klostergården. Hänsyn till fridlysingsbestämmelserna behöver tas vid slutligt val av lokalisering samt utformning.

Vid Nöbbelövs mosse nordväst om Lunds tätort pekas en yta ut för teknisk anläggning. Störande verksamheter som kan skada värden, ex. det rika fågellivet, bör undvikas och kan strida mot artskyddet. Vilken typ av anläggning som planeras kan påverka om platsen är lämplig.

Stöd för att skapa småbiotoper

Länsstyrelsen vill upplysa om att kommuner har möjlighet att söka stöd hos Länsstyrelsen, genom den strategiska planen, för samarbete med markägare för att skapa småbiotoper. Stödet är uppdelat i olika ansökningsomgångar och nästa utlysning är mellan

den 1 juni och 30 november 2024. Information om stödet finns närmare ansökningsomgången på den här webbsidan:

[Stöd till jordbruk och landsbygd | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](#)

Rådgivning materialförsörjning och masshantering

Länsstyrelsen menar att ÖP Lund på ett bra vis redogör för materialförsörjning och masshantering. Länsstyrelsen bekräftar miljöbedömningen i att platser för masshantering bör tydliggöras i markanvändningen.

Täkter

Under rubriken Tåktverksamhet (Starkt och mångsidigt näringsliv), anges att fem pågående täkter finns i kommunen. Texten nämner en pågående tåkt i Toppeladugård. Ingen yta för materialutvinning finns utpekad i den delen av kommunen. Om det gäller sandtåkten väster om Genarp, bör det för att undvika missförstånd framgå att brytning inte pågår, utan enbart efterbehandling av tåkten. Tillstånd för brytning gick ut år 2021.

Under rubriken Tåktverksamhet (Säker och hälsosam miljö) hänvisar kommunen till Boverkets allmänna råd Bättre plats för arbete från 1995. Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att de allmänna råden upphörde att gälla 2023-12-19. Läs mer på [Bättre plats för arbete - Boverket](#).

Rådgivning elektronisk kommunikation

Länsstyrelsen menar att elektronisk kommunikation med fördel kan synliggöras mer i ÖP Lund. Offentlig service är beroende av digitala medborgare och har inte alla invånare tillgänglighet till en väl utbyggd infrastruktur riskerar detta att skapa ett utanförskap. Det är även viktigt ur beredskapssynpunkt att den elektroniska kommunikationen i kommunen lyfts som en självklar infrastruktur i ÖP Lund.

Remisshantering

Länsstyrelsen har i aktuellt ärende hört följande myndigheter:

- Försvarsmakten
- Luftfartsverket
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Post- och telestyrelsen
- Skogsstyrelsen

- Statens geologiska undersökning
- Statens geotekniska institut
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Svenska kraftnät
- Trafikverket

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med planhandläggare Hanna Tell som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Hanne Romanus, enhetschef och länsarkitekt medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.